

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 109. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789306976/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

tignok af og til videre end tilladt var. Således erindrer jeg, at Oehlenschläger en aften havde meldt sig for at læse en af sine tragedier højt for madam W. Disse oplæsninger kedede Wexschall, og han blev temmelig utilfreds, når de tilbødes, men ville dog ikke have ord for, at denne underholdning ikke interesserede ham. Han fandt da på alle slags puds for at bøde på den kedsommelighed, han følte under læsningen. Han havde en stor, prægtig hund, som hed Murat. Denne var dresseret til at gø og tie på det mindste vink af dens herre. Da vi nu alle havde taget plads om det runde bord, og Oehlenschläger var i fuld begejstring over sit værk, begyndte Murat ubarmhjertigt at gø og hyle på det frygteligste. Wexschall sprang da forbiner op og gav sig – tilsyneladende opbragt – til at skælde på det stakkels dyr, der kun havde adlydt sin herres vink; han gjorde da tusinde undskyldninger for Oehlenschläger og forsikrede ham, at dette ikke oftere ville ske, og bad ham derfor blive ved. Oehlenschläger var meget ubehagelig berørt ved denne afbrydelse, hvilket han havde møje med at skjule, læste imidlertid dog videre, indtil den ubarmhjertige Wexschall fandt et nyt moment i læsningen, hvor han mente, at hundens gøen ville gøre sin virkning; og nu gentoges de samme undskyldninger, de samme forsikringer til den fornærmede digter. Vi andre, der godt vidste, hvorledes dette hang sammen, havde den største møje med at skjule vor latter, naftet vi naturligvis misbilligede Wexschalls opførsel. Da Oehlenschläger var gået bort, og madam W. bebrejdede sin mand det passerede, svarede han: »Jeg vil dog se, om jeg ikke kan vænne ham af med denne evige oplæsen; den er forbandet kedsommelig.«

Slige oplæsninger og litterære underholdninger interesserede mig i høj grad. Alt sligt var mig nyt og gjorde et stort indtryk på min videbegærlige sjæl, og jeg var lykkelig, over al måde lykkelig. Mit ophold i dette hus var mit egentlige forår: forår i livet, forår i kunsten. Jeg spillede og gjorde bestandigt lykke hos publikum. Jeg var i dilettantismens lykkelige periode, hvor man i ingen opgave ser vanskelighederne, fordi man endnu intet ideal har sat sig at stræbe efter og derfor i sin uvidenhed tror, at man alt har grebet det, hvorom man endnu ingen forestilling har. Det var en leg med kunsten uden kamp, uden smerte, uden fejlslagne forhåbninger, men også uden den højere glæde, som kun den forstår,

der gennem smerte og angst har set den »fødes af sin sjæls be-
klemthed«.

Nielsen, som også tit kom i det Wexschalleke hus, havde i no-
gen tid gjort mig en lidenskabelig kur, som vel kunne blevet farlig
for mig, da jeg ikke havde så lidt tilovers for ham. Men min med-
fødte takt og min følelse for det sømmelige hjalp mig ud herover.
Efterhånden antog denne kur imidlertid en så heftig og udelikat
form, at jeg i høj grad stødtes tilbage. Han lagde den så åbenlyst
for dagen, at det næsten lod, som om han ønskede, den skulle be-
mærkes af alle, og dette satte mig i stor forlegenhed. Han var en
gift mand med flere børn – hvad måtte folk tro om en sådan kur,
der trådte så lidenskabelig, så ungdommelig frem? Og det undrer
mig slet ikke, om mange virkelig stod i den formening, at der
mellem os var et utilladeligt forhold. Denne mangel på finhed ned-
satte ham i mine øjne. Og da han nu en aften i den højeste liden-
skab talte om at skille sig fra sin kone*, og hvorledes vor forening
da om nogle år kunne realiseres, da var min barnlige fortryllelse
borte, og en indignation mod ham trådte i stedet, som i et nu
gjorde ham uskadelig for mig for steds. Jeg fandt ham komisk
i disse udbrud; jeg havde nu fået et helt andet syn på ham, og
han, som før stod i et idealt lys for mig, stod nu i et latterligt –
den visse død for al kærlighed. Dette lod jeg ham nu i mit un-
gdommelige og glade overmod føle, hvilket satte ham i et forne-
ligt raseri, som madam Wexschall måtte dæmpe – mine små, kåde
drillerier gik vel også stundom videre, end de burde. Han var der-
for snart rasende på mig, snart kærligt stemt, og således holdt vi
det gående dag ud og dag ind. Den kur, der på denne tid bragtes
mig af ham og andre, gjorde mig kun overmodig uden at fængsle
mig. Jeg var som et ungt kid, der sprang hid og did, men ikke lod
sig gribe eller fastholde af nogen. Ofte, når jeg efter en overgiven
dag om aftenen kom ind i mit sovekammer, hvis vinduer vendte
ud mod gården, fandt jeg kærlighedsbreve og rørende vers, som
var kastede ind ad vinduet af hin militær, jeg alt ndligere har om-
talt. Disse læste jeg nu højt for min sovekammerat, jomfru Liun-

* Han var gift med den lille, i sin tid overmåde yndede skuespillerinde, enken
efter skuespiller Rind, med hvem han havde fire børn.